

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	- orientuje se v kalendáři, zná letopočty - vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků - uvádí příklady pořekadel a přísloví - regionální tradice	Člověk ve společnosti - kalendář, letopočty naše vlast – svátky státní a církevní významné dny	Z – planeta Země Vv – kalendář Čj – lidová slovesnost	OSV – OR – RSP – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	- svými slovy vyjádří, co pro něho znamená pojem domov, vlast, vlastenectví - uvede příklady spolupráce mezi lidmi vysvětlí, v čem je spolupráce důležitá - popíše, jak se projevuje spolupráce v rodině	- rodinný život - postavení rodiny ve společnosti - typy rodiny - význam rolí v životě - funkce rodiny - náhradní rod. péče	D – pojem domov z historického hlediska Vz - domov rodina, vztahy mezi lidmi Čj – příběhy, pohádky, dobro a zlo	OSV – OR – SaST – já jako zdroj informací o sobě OSV – OR – SaST – druzí jako zdroj informací o mně MKV – LV – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci MKV – LV – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného,	vlastními slovy vysvětlí, v čem spočívá hospodárnost	Člověk, stát a hospodářství majetek, vlastnictví formy vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti				
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- osvojuje si vhodné metody učení - dělá si poznámky, které mu usnadní učení - zkouší různé způsoby učení - volí vhodný učební styl s ohledem na svou osobnost	Člověk jako jedinec - podobnost a odlišnost lidí - projevy chování - rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter - vrozené předpoklady, osobní potenciál		MKV – KD – respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) MKV – KD – člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika MKV – LV – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování		Člověk, stát a právo - lidská práva - poškození lidských práv, šikana, diskriminace		MKV – LV – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích MKV – LV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost MKV – LV – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) MKV – LV – lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
				z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- svými slovy vyjádří, co pro něho znamená pojem domov - zajímá se o život v obci, navrhuje zlepšení jejího prostředí - vyjmenuje složky státní moci ČR a jejich orgány	Člověk ve společnosti - naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku - domov, vztah k obci		ENV – E – kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu		Člověk, stát a právo Česká republika - státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - principy demokracie - význam a formy voleb do zastupitelstev - obecní zřízení		VDO – OSaS – formy participace žáků na životě místní komunity VDO – OSaS – spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci VDO – OSaS – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) VDO – FPOvPZ – obec jako základní jednotka samosprávy státu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- vyjmenuje a popíše státní symboly - popíše, kdy a jak se používají - vysvětlí, k čemu slouží - prokazuje úctu státním symbolům - respektuje ostatní národy, jejich kulturu, zvláštnosti, tradice a přijímá jejich projevy bez posměšků - uvede, čím v minulosti i současnosti přispěly české země světu v kultuře, vědě, umění, politice, sportu	Člověk ve společnosti naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví - zajímavá a památná místa co nás proslavilo - Praha - významné osobnosti - odlišnost života v regionech - státní symboly	Čj – mateřský jazyk Zpp – vyhledávání informací	EGS – OEaS – naše vlast a Evropa EGS – OEaS – státní a evropské symboly ENV – LAaPZP – ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	má vlastenecké cítění svými slovy vyjádří, na co mohou být občané ČR hrdí, čím je naše země výjimečná	Člověk, stát a právo právní základy státu - složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu - znaky státu - typy a formy státu - státní občanství ČR - Ústava ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	Čj – pověsti o založení hlavního města, pověsti z Prahy Čj – pověsti o vzniku a historii státu	VDO – OOSaS – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku), úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost)

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích		Člověk ve společnosti - naše škola - život ve škole - práva a povinnosti žáků - význam a činnost žákovské samosprávy - společná pravidla a normy - vklad vzdělání pro život		VDO – OOSaS – principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) VDO – PDJFV – demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti OSV – SR – MV – péče o dobré vztahy VDO – OSaS – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole MKV – LV – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů) OSV – SR – MV – chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 6.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
				OSV – SR – MV – vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
• přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod		Člověk, stát a právo • lidská práva ○ základní lidská práva, práva dítěte • protiprávní jednání ○ trestní postižitelnost ○ porušování předpisů v silničním provozu ○ porušování práv k duševnímu vlastnictví		OSV – SR – MV – lidská práva jako regulativ vztahů
• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky		Mezinárodní vztahy, globální svět • globalizace ○ významné globální problémy		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 7.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		Člověk ve společnosti lidská setkání - přírozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen - lidská solidarita - pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy - mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích - problémy lidské nesnášenlivosti		MEDV – TORC – IVMSaR – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce MEDV – TORC – IVMSaR – hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality) MEDV – TORC – IVMSaR – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje) MKV – LV – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) MKV – LV – předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)
kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		Člověk jako jedinec osobní rozvoj - význam motivace		MKV – LV – tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 7.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
		- aktivity - vůle a osobní kázně při seberozvoji		
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění porovná různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, chování lidí)	Člověk ve společnosti kulturní život - rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty a tradice - kulturní instituce - masová kultura - prostředky masové komunikace	D – středověké umění Čj – lidová slovesnost	EGS – EaSNZ – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu EGS – EaSNZ – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- chová se zodpovědně a hospodárně vůči veřejnému majetku - vysvětlí, v čem je rozdíl mezi hmotným a nehmotným majetkem a doloží na příkladech - dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	Člověk, stát a hospodářství majetek, vlastnictví - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví - jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví hospodaření - rozpočet domácnosti - úspory - investice - úvěry - splátkový prodej - leasing		MEDV – FaVMvS – role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 7.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- objasní výhody života v demokratické společnosti - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Člověk, stát a právo - principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus - význam a formy voleb do zastupitelstva		
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky		Mezinárodní vztahy, globální svět - spolupráce mezi zeměmi Evropy - tolerance k národnostním menšinám		
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem		Člověk ve společnosti - zásady lidského soužití - morálka a mravnost - svoboda a vzájemná závislost		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 7.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
projevům lidské nesnášenlivosti		○ pravidla chování		
• přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod		Člověk, stát a právo • lidská práva ○ úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech ○ poškozování lidských práv ○ Všeobecná deklarace lidských práv		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 8.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- kontroluje své chování a jednání a pozitivně je usměrňuje - popíše rozdíl mezi zdravým sebevědomím a sebevědomím nízkým a přehnaným - uvede, co by mohlo přispět ke zdravému sebevědomí	Člověk jako jedinec podobnost a odlišnost lidí - projevy chování - rozdíly v prožívání - myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter - vrozené předpoklady - osobní potenciál osobní rozvoj - životní cíle a plány - životní perspektiva - adaptace na životní změny, sebezměna - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji vnitřní svět člověka - vnímání prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot, sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí	Aj, Vz, Pč, Př – životní cíle a plány	OSV – OR – SaSC – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV – OR – SaSC – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV – OR – P – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému OSV – OR – P – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích OSV – OR – P – dobrá organizace času OSV – OR – P – dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.) OSV – OR – P – hledání pomoci při potížích
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu,		Člověk, stát a hospodářství peníze - funkce a podoby peněz - formy placení		MEDV – TORC – IVMSaR – identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 8.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz		- principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh - tvorba ceny, inflace - podstata fungování trhu - nejčastější právní formy podnikání		(ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci		Člověk, stát a právo - právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - základní práva spotřebitele - styk s úřady		
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		Člověk ve společnosti - zásady lidského soužití - morálka a mravnost		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 8.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občana - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Člověk, stát a právo právní základy státu - státní občanství ČR - Ústava ČR právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů - právní norma, předpis, publikování právních předpisů - druhy státní moci		VDO – PDJFV – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie VDO – PDJFV – principy demokracie VDO – PDJFV – základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) VDO – PDJFV – význam Ústavy jako základního zákona země VDO – PDJFV – demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 9.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatnění		Mezinárodní vztahy, globální svět evropská integrace - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR		VDO – OOSaS – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věc - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		Člověk, stát a právo - protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost - porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví - právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - základní práva spotřebitele - styk s úřady		VDO – FPOvPZ – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby) VDO – FPOvPZ – obec jako základní jednotka samosprávy státu VDO – FPOvPZ – společenské organizace a hnutí OSV – OR – K – efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 9.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
• diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování				
• rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a		Člověk, stát a hospodářství • hospodaření ○ rozpočet státu ○ typy rozpočtu a jejich odlišnost význam daní ○ zachytná sociální síť ○ peněžní ústavy ○ právní subjekty podnikání • banky a jejich služby ○ aktivní a pasivní operace ○ úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	M – finanční gramotnost	VDO – OOSaS – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 9.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti		• principy tržního hospodářství ○ podstata fungování trhu ○ nabídka, poptávka, trh ○ tvorba ceny, inflace		
• uvede některé globální problémy současnosti		Mezinárodní vztahy, globální svět • globalizace ○ projevy ○ významné globální problémy ○ populační exploze ○ humanitární pomoc ○ evropská integrace ○ ohrožené životní prostředí		EGS – EaSNZ – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa EGS – EaSNZ – naši sousedé v Evropě EGS – OEaS – naše vlast a Evropa EGS – OEaS – evropské krajiny EGS – OEaS – Evropa a svět EGS – OEaS – mezinárodní setkávání EGS – OEaS – státní a evropské symboly

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova		Ročník: 9.	Hodinová dotace: 1 hodina
Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
				EGS – OEaS – Den Evropy EGS – OEaS – život Evropanů a styl života v evropských rodinách EGS – OEaS – životní styl a vzdělávání mladých Evropanů EGS – JE – kořeny a zdroje evropské civilizace EGS – JE – klíčové mezníky evropské historie EGS – JE – čtyři svobody a jejich dopad na život jedince EGS – JE – co Evropu spojuje a co ji rozděluje
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		Člověk jako jedinec - životní perspektivy - plány a cíle		OSV – OR – SaST – co o sobě vím a co ne OSV – OR – SaST – moje učení